

Markus Ikola

JASU

**HOLTITONTA
HOSUMISTA**

Karisto
Helsinki

© Markus Ikola ja Karisto / Kustannusosakeyhtiö Otava 2025
Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50356-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

TAJUNNAN RAJAMAILLA

Elämässä on kahdenlaisia asioita. Niitä, jotka tajuaa, ja niitä, joita ei tajua. Useimmat ymmärtävät esimerkiksi sen, että järvet jäätyvät talvella, jotta kauppoihin saataisiin pakastekalaa. Harva sen sijaan osaa selittää, miksi luokkakaverin kakka haisee pahemmalta kuin oma pökäle.

Peter Strand on kaveri, joka tajuaa melkein kaiken. Sen todistuksen keskiarvokin on jotain 10,2. Peter on hyvä tyyppi, koska se ei isottele osaamisellaan. ”Isottelu” on muutenkin väärä sana Peterin kohdalla, koska se on yksi Suomen pienimmistä seiskoista. Vain Sodankylästä on löydetty vuoden 1971 terveystilastosta kaksi senttiä lyhyempi seiskaluokkalainen. Ja sekin osoittautui myöhemmin tilastovirheeksi, kun 84-vuotias koululääkäri oli

merkinnyt Aulis Paateroisen pituudeksi vahingossa työtuolinsa korkeuden.

Peter on myös reilu, koska se auttaa meidän jengiä kotitehtävissä. Viime viikollakin se opetti mulle ennen matikan koetta, miten litrat muunnetaan kätevästi desibeleiksi.

Peter on lisäksi valtavan allerginen. Onneksi sen vanhemmilla on mielettömästi rahaa, jolla voi ostaa allergioita helpottavia lääkkeitä ja suoja-
varusteita. Viime kesänä Peterin isä palkkasi vielä kaksi apulaista kitkemään pölisevät kasvit Peterin kävelyreiteiltä. Kesälomalla olleet opettajat tienasivat parissa kuukaudessa saman verran kuin koko vuoden opetustyöstä! Peter saa nuhaa ja kutina-oireita enää hyvin harvoin, kun siitepölyt eivät pääse nenään, silmiin tai muille tärykalvoille.

Mainitsemaani jengiin kuuluvat Peterin ja itseni lisäksi myös Lauri ja Henkka. Niillä kummallakaan ei ole allergioita eikä rikasta perhettä. Lauri on lähtöisin Lapualta, mikä on sen mielestä *torellinen rikkaus*. Sellaisella rikkaudella ei tosin voi ostaa mitään.

Toisaalta Lauri ei ikinä vaihtaisi lapualaisuuttaan mihinkään omaisuuteen, vaikka *puukoolla uhkaaltaasiin*, kuten Lauri itse asian ilmaisee.

Moni muukin Laurin käyttämä sana kuulostaa vanhalta Raamatun ilmaukselta, kuten *mielenkiintoonen* ja *tiaronhaluunen*. Ehkä Laurin ensimmäisessä koulussa ei ollut varaa palkata ketään äidinkieltä opettamaan.

Vaikka Lauri puhuu kummallisesti, se tajuaa kaiken maanviljelystä ja rakentamisesta. Siksi Lauri sai kaksi viikkoa vapaata opetuksesta, kun koulumme keittiötä uusittiin. Ensimmäisinä päivinä raksamiehet kävivät vähän väliä kysymässä Laurilta neuvoa kesken oppitunnin, mutta lopulta Laurille annettiin pysyvä lupa jäädä keittiölle remonttia valvomaan. Poissaolot kuitattiin Wilma-merkinnällä ”Mukana koulun muussa toiminnassa”.

Henkasta ja musta ei olisi ollut apua raksalla. Mä en edes tiedä, miten vasara teroitetaan tai peltikatto hitsataan seiniin kiinni!

Henkka tajuaa koulujutuista saman verran kuin mä, eli tuskallisen vähän. Todistustemme numerot ovat nippa nappa pakkasrajan yläpuolella. Toisaalta viisi astetta lämmintä on varsin mukava ilma esimerkiksi maaliskuun alussa!

Vaikka me ollaan monessa asiassa erilaisia, meitä yhdistää samat mielenkiinnon kohteet:

tytöt ja niiden kanssa seurustelu. Mä olen siinä suhteessa porukan kokenein jannu, kun seukkasin melkein koko kuutosluokan Marian kanssa. Seiskalla onkin sitten ollut vähän hiljaisempaa seurustelurintamalla.

Olen silti pitänyt yllä fyysisiä ja hengellisiä lemmenaitojani jatkuvalla treenillä. Mä kuiskin joka ilta romanttisia ehdotuksia kylpypyyhkeeleni suihkussa käydessäni. Harjoitus vaatii melkoista eläytymistä niinä iltoina, kun pyyhkeenä on Mikki Hiiri- tai Ryhmä Hau -kuvalla varustettu kangas.

Pussautaitoja pidän yllä suutelemalla joka aamu polviani. Olen huomannut, että farkutkin menevät paremmin jalkaan, kun lahkeet luistavat vaivatta kuolaisten polvien yli! Hyväilytekniikkaa ollaan harjoiteltu porukalla Laurin luona. Harjoitteludaameiksi otettiin vintiltä löytyneet vanhat sukelluspuvut. Treenien yksityiskohtia en kuitenkaan paljasta. Ne voisivat järkyttää herkimpiä lukijoita.

Tyttökavereista ja muista vaikeasti saavutettavista asioista puhutaan meidän kimpan kokouksissa. Joitain poikkeuksia lukuun ottamatta ne on aina pidetty Henkan porukoiden perunakellarissa.

Yksi sellainen poikkeus tapahtui vuosi takaperin, kun Peterillä epäiltiin peruna-allergiaa. Emme halunneet ottaa riskiä, että kesken kokouksen Peterin hengitys alkaisi kuulostaa säkkipillin soitolta ja huulet turpoaisivat kamelin huulten kokoisiksi. Etsimme uutta kokouspaikkaa vesisateessa melkein kolme tuntia ennen kuin tajusimme, että ei hän meillä ollut edes mitään aihetta pitää kokousta.

Meidän perheellä ei ole kellaria. Jos olisi, mä työntäisin siskoni Janiinan sinne ja muuraisin oven umpeen. Janttu on kerta kaikkiaan ärsyttävä tapaus. Se kuuntelee musiikkiakin huoneessaan niin lujaa, että mä en millään kuule omaa musaa kämpässäni. Mä joudun jatkuvasti käymään alakerrassa säätämässä keittiön pöydällä olevaa soitinta suuremmalle. Janttu ei kyllä ajattele yhtään toisia!

Onneksi Janttu muuttaa pian pois kotoa, sillä se on jo ysillä. Kun pakolliset koulut on käyty, loppuu varmasti myös vanhempien velvollisuus huolehtia hankalasta nuoresta. Urho ja Ulla huokaisevat takuulla helpotuksesta, kun Janttu muuttaa jonkun vankilasta vapautuneen kundin luo asumaan.

Jantun muuton jälkeen Lahtisen perheessä on sitten vain kaksi lasta. Se pienempi on Justiina.

Se ei ole täyttänyt vielä edes yhtä vuotta. Siksi Justiina ei tajua, että suuhun ei kannata tunkaa kaikkea minkä näkee. Se on yrittänyt syödä esimerkiksi Urhon työauton avaimet, Ullan korvikset ja mun varpaat. Toisaalta se varpaiden imeskely helpottaa arkeani. Kun Justiina nuolee mun varpaat, mun ei tarvitse pestä illalla jalkoja!

Välillä mä jo epäilin, että Urho ja Ulla eivät anna Justiinalle riittävästi ruokaa, kun se hamuaa kaikkea suuhunsa. Tein pari viikkoa sitten pienen testin asian varmistamiseksi. Ripottelin lattialle suupaloja, joita Justiina voisi napsia suuhunsa. Se kuitenkin sylkäisi testipalat suustaan nopean maistamisen jälkeen. Harmi juttu. Menivät kalliit hapansilakat ihan hukkaan.

Urho ja Ulla ovat ne, jotka ovat synnyttäneet Justiinan ja mut. Tai siis ULLA on meidät synnyttänyt nisäkäs. Toki Urhoakin tarvittiin tietyissä alkuliikkeissä yhdeksän kuukautta aiemmin. Sen tehtävä oli riisua pöksyt ja tähdätä pippelillä oikeaan kohteeseen.

Janttu on saanut alkunsa ehkä jostain tieteellisestä kokeesta, jota tiedeyhteisö vieläkin peittelee ja häpeää. Vähän samaan tapaan kuin ne tutkijat, jotka kehittivät ydinpommin. Kukaan ei halua

kehuskella keksinnöllä, joka voi koitua ihmiskunnan tuhoksi.

Kodinhoito on Ullan heiniä. Ulla on perheemme ainut olento, joka tajuaa kotihommien niksit. Urho on kyllä muutaman kerran kokeillut kotiduuneja, mutta tulos ei ole ollut kovin kaksinen. Urhon kokkaama äitienpäivälounas jouduttiin kускаamaan paikalliselle jäteasemalle sammuttamisen jälkeen, ja pyykkipäivän päätteeksi kaikki pestyt vaatteet olivat saman värisiä. Paitsi kumisaappaat. Niihin ei tarttunut pyykkikoneeseen vahingossa joutunut punainen kalkkimaali. Urho ei ole muuten vieläkään tunnustanut valinneensa väärää purkkia täyttyessään pesuainekotelo.

Toisaalta on ihan reilua, että Ulla hoitaa kotityöt. Ulla ei nimittäin käy töissä, joten sillä on enemmän aikaa siivota, pyykätä ja laittaa ruokaa. Ja Ullan hoivissa lapsetkin pysyvät hengissä. Ulla sanoo menevänsä heti töihin, kun Justiina on riittävän vanha. Siis riittävän vanha muuttamaan pois kotoa.

Vaikka Urho ei ymmärrä mitään kotihommista, se on aika haka putkitöissä. Se läpäisi LVI-asentajan kolmivuotisen koulutuksen vajaassa kuudessa vuodessa! *LVI* tarkoittaa *lämpöä, vettä* ja *ilman-*

vaihtoa. Ei lihapullia, viinereitä ja irtokarkkeja, vaikka ne kuuluvatkin Urhon ruokavalioon. Näiden valintojen takia Urhon ruhossa on IVL = *Ihan Vitsisti Laardia*. Samaan kirjainleikkiin voisi lisätä myös var-
taloa peittävä HK, eli *Hervoton Karvamäärä*.

Urholla on hurjasti töitä. Se joutuu lähtemään keikalle iltaisin ja viikonloppuisinkin, jos esimerkiksi jonkun asiakkaan lämminvesibroileri on hajonnut.

Kuusivuotiaasta saakka elämäni on vaikuttanut myös mies nimeltä Nieminen. Se ei kuitenkaan asu meillä, vaan ”väliaikaisesti” äitinsä kaksiossa muutaman sadan metrin päässä koulustamme. Väliaikainen tarkoittaa Niemisen tapauksessa vähintään 40:tä vuotta.

Nieminen on koulutettu opettajan ammattiin. En tiedä, montako vuotta kasvatustieteen ministerin koulutus yleensä kestää, mutta helppoa se ei ole varmaan ollut. Missään muussa ammatissa kun ei tarvitse toimia myös sairaanhoitajana, mellakkapoliisina, sijaispuolisona ja psykotermostaattina.

Nieminen on kestänyt luokkaamme loistavasti jo melkein seitsemän vuotta. Se on muistini mukaan ollut hermolomalla vain 1–2 viikkoa kuukaudessa! Niemistä ei voi syyttää ainakaan rohkeuden puut-